

“Verebileceğimiz
Bir Tecrübe
Hayat Kurtarır.
Yani Yangın Başkadır,
Eğitimi Başkadır.”

İbrahim Alçın 25 yıl görev yaptığı İstanbul İtfaiyesi'nden 2012 yılında emekli olsa da görev süresinin çoğunu geçirdiği Beşiktaş'taki Yıldız İstasyonu'na gidip gelmeye devam ediyor. Emekliliğinde de hizmet ettiği kurumla bağını sürdüren Alçın, teşkilatın mirasını anlatırken yangın söndürme ve arama kurtarma görevlerinde saha tecrübesini aktarmanın önemini vurguluyor.

Caner Murat Doğançayır

Ben 1987 yılında İstanbul İtfaiyesi'ne girmeden önce Kapalıçarşı'da tornacılık yapıyordum. Askerliğimi komando olarak bitirdiğim için İtfaiyenin 1300 kişiyi sınava tabi tuttuğu arama kurtarma kısmına alınan 73 kişiden biriydim. 100 metre koşu, 1,15 metre yüksek atlama, 20 şnav 20 mekik ve halat ipe tırmanmadan oluşuyordu sınav; ki sınavın 20 mekik 20 şnav kısmından ancak yarısı geçebiliyordum. Teşkilatta 1 yılı

Fatih, 24 yılı Yıldız'daki Beşiktaş İstasyonu'nda olmak üzere 25 yıl görev yaptım. Hep sahadaydım; baca araçlarında, su tankında, diğer bölgelere desteğe gitmek şeklinde görevler yaptım. Ağır vasıta ehliyetim de var, buradaki merdiven hariç her aracı kullanabilirim. Merdiven, operatörün işi ve o çok başka. Her itfaiyeci kendi yapısına göre, denetleyen amirin altında ilk müdahaleci, kurtarmacı ve -boruyu taşıyanlardan arkada duran- kökenciden oluşan üç göreve dağıtılır ancak bu görevleri rotasyonla yapar. Yangınların büyüklüğüne göre müdahaleler olur; küçüklerde başlangıç aracı, büyüklerde tam takımla gidilir. Günlük rutini nettir: Sabah içtimasında itfaiye eri gelir, üstünü giyinir, nöbeti alacağı arkadaş aracın eksikliği gediğini şoför ve itfaiye eriyle tamamen kontrol eder. İçtimadan sonra gidene güle güle, kalanlara “Hepinizi Allah korusun” diyerek teslim yapılır ve 24 saatlik nöbet başlar. 24 saat çalışır, 48 saat istirahat edersin. Eğer olağan dışı bir durum varsa nöbetin bulunduğu yerden devam eder. Bir gün hiç olaya gitmeyebilirsin ama bir nöbette 11 olaya gidebilirsin. Benim bir günde 11-12 olaya gitmişliğim vardır; üçü asıllı diğerleri asılsız ihbar olsa da. Bir başka grup çalışıyorsa oraya en yakın grup yetmediği durumlarda desteğe gidebilir. Örneğin beni İzmit Tütün Deposu yangınına gece çağırışlardı, yangını Gölcük itfaiyeleriyle birlikte söndürmüştük.

Unutamadığım birden fazla anım var elbet. Kuruçeşme’de bir yangın başlangıcı olmuştu, 1990 veya 1992 civarı. Elektrikler kesilince yakılan mum yangına dönüşmüş. Yangın süratle yanarken çatıya doğru sıçramış, Japon sobasının yakıtı harareten patlayınca suyla beraber sulu alev üstümüze yağmıştı. Çöken bina da doğalgaz kutusunun üstüne düşünce orası cehenneme dönmüştü. O yangını unutamıyorum; can kaybı yoktu ama akşam 11’de başlayan yangın sabaha karşı sönmüştü, aşağı yukarı sekiz ev küle dönmüştü. Kimi mahalleli teşekkür etmiş kimi de senin yüzünden bu mahalle yandı diye birbirleriyle tartışmıştı. Dikilitaş’ta da elektrik panosunun yanması nedeniyle bir yangın olmuştu. Bir evde yalnız kalan kız çocuğu da yukarıdan atlamak istiyordu. Benle ekip amirimiz çocuğun kaldığı daire kapısını tespit edip, yukarı çıkmıştık. Çocuğu kucakladığım gibi dışarı çıkardım. Tabii gurur duymuştum.

İstanbul’da yangınların yoğunlaştığı belli yer ve saatler olur. Akşam 11.00 ile gece 02.00 arası sanayi mahallesinde yangın çıkar genellikle, bununla ilgili bilimsel araştırma sonuçları da vardır. Örneğin ütücüde veya konfeksiyon atölyesinde cuma akşamı açık bırakılan aletler yangına neden olur. Şu anda çok katlı binalar da bizi zorluyor ama yangın güvenliği olarak ona uygun önlemler de getiriyorlar. Sadece aracı yaklaştırıp suyu getiriyorsun, sonrasında yangının olduğu kata kendin çıkıp o kattan müdahale ediyorsun. Bu da bizi tedirgin ediyor yine de. Mesela yüksek binalarda cam düştüğünde rüzgârdan kuş misali beş sokak öteye düşüyor, bu da insan, hayvan ve mal güvenliği açısından çok tehlikeli. İtfaiye teşkilatının yaptığı incelemelerden sonra yangın çıkma ihtimallerini ortadan kaldıracak yönetmelikler hazırlandı. Daha önce “Nasıl olsa ben bu iş yerini istediğim gibi hazırlarım” derlerdi. Artık itfaiyenin verdiği rapora uygun hazırlanmıyorsa yapılar, başına illaki bir iş geliyor. Bu raporlar da mimarların, makine mühendislerinin bilimsel dayanaklarıyla hazırlanıyor. Mesela Sultanselim’deki sanayi mahallesinde kolonya imalat fabrikası vardı. Aslında oraya yönetmelik gereği ruhsat verilmemiş ama kişi illegal yoldan açmış. Orası infilak etti ve 14 kişi hayatını kaybetti.

Fotoğraflar İbrahim Açıncı Arşivi

25 senede itfaiyede çok şey değişti. Mesela personel alımı değişti. Şu anki personel spor akademisi veya itfaiye okulu mezunu. Eskiden de personel bilinçliydi ama daha “alaylı”ydı. Yeni aletler de işimizi daha profesyonelleştirdi. Eskiden arabada sıkışmış birini kurtarmaya kazma kürekle giderken boyunluğunu, ayırıcılarını ve kesicilerini getiriyorsun, insana hiç zarar vermeden onu oradan çıkarıyorsun. Kadın itfaiyecilerimiz eskiden daha çok idari kısımlarda bulunuyorken şu anda sahaya da inenler oldu ki o da çok önemli. Aslında, öncesinde de belki sahada yoklardı ama bir kimyager kadın çalışmamız vardı ve ona da ihtiyacımız vardı. Ruhsatı bir yapının alınmadan o işin orada yapılamayacağını raporlayan kişiler içinde de kadın çalışanlar olabiliyordu. Yine de yangın tecrübesi, yangın yerinde hâl ve hareketler ve saygılı olmak, bizim aktarmaya çalıştıklarımız.

Kaza yapan veya yangında olan kişinin şuuru yerinde olmayabilir ve sana her türlü hakaret edebilir. Sen işini yapacaksın profesyonelce. Ondan sonra gerginliği çözüme ulaştıracaksın. Verebileceğimiz bir tecrübe onun hayatını kurtarır. Orman yangını içinde kalmıştık ama suyumuz vardı, birbirimizi ıslattık, çizmelerimizi suyla doldurduk ve yangının içinden bu şekilde yarararak çıktık. Bunlar önemli tecrübelerdir, herkesin o an aklına gelmeyebilir. Yani yangın başkadır, eğitimi başkadır. Tatbik farklı olabilir, kendinin de ekledikleri olabilir. Diyelim ki itfaiye aracın yangının içinde kaldı; aracın çekilmesi gerektiğinde “Bu aracı kullanamıyorum” deme şansın yoktur. Devletin malını koruyup kollamak mecburiyetindedir; “Ben yangını söndürdüm, araç içinde kaldı, yanarsa yansın” diyemezsin. Ben de 2012’de emekli oldum ama arkadaşlarım özleyip çağırduğunda gelmeye devam ediyorum. Yoga eğitmen eğitimi aldım emekli olduktan sonra, artık yoga eğitmenliği yapıyorum emekliliğimde.

Fotoğraflar M. Cevahir Akbaş

